

Bomhaj Bóh!

Cíklo 29.
19. julijs

Létnik 6.
1896.

Serbiske njeđželske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicísczczem w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtvórtlétne vichedplatu 40 np.

7. njeđžela po žwjatej Trojizy.

Iap. skutki 12, 5: Pětr bě w jaſtwje džeržany; ale ta zýrkwinia gmejna modlesche šo bjes pschesczaczja k Bohu ſa njeho.

W tym čaſku, jaſo žiwjeńſki ſchom zýrkwiſe ſapocza ſwoje haſoſy wýſche po hanského wupschestréwacž, na woſadu w Jeruſalemje czežke wichory pschesczehanja pschiñdzechu. Do teho čaſka běchu pschesczehanja wot měſchnikow a piſhmaručenych wuschle, wone buchu wot uaschejuwanieje hromady luda wumjedzene; nětko pak ſwětna móz tón ſly ſkutk do rukow wsa. Tehdomniſchi kral Herodach, ſ pschimjenom Agrippa, chzysche ſebi luboſcz židow ſ tym dobycz, ſo kſchesczijanow jimaſche. S mudrej leſcžu wón najpriedy paſtvrjow ſbi, dokelž ſ tym zýle ſtadlo ſměſcha. Wón ſtolpy zýrkwiſe ſlama, dokelž ſ tym zýly twar ſanicži. Najpriedy bu Jakub, Janowý bratr ſajath a morjeny. Nětko bu hlowa wschitkich japoschtołow, Pětr do jaſtwi cziſnjeny. Wón bu ſ dwěmaj rjeczasmaj ſwjasan, ſotrejuž kónzaj běſchtaj na dweju wojaſkom pschimjasanaj. Taj wojaſkaj ſ japoschtołom w jaſtwje ležeschtaj. Wón ſo hibnycz njemóžesche, ſo býſchtaj wonaj to njepytloj. Wonkach psched durjemi hisheče ſtraža ſtejeſche. Nichto ſebi na to myſlicz njemóžesche, ſo bě Pětr czeknycz mohl. Pětr běſche ſhubjeny.

Schto pak měſeſche lud, ſchto mějachu wýſchicziwo tým japoschtołam? Schto ma ſwět dženſa hisheče pschecziwo ſwědkam wěrnoscze? Schto ma

pschecziwo zýrkwi? Kunje to ſamo, ſchtož ſu pschecziwo knjesej Jeſuſej měli. Schtož njecha hréch w mutrobje moleny měcz, tón hidži prēdarja ſakonja. Schtož ſwoje cželo a ſwoje žadoſcze kſchizowacž njecha, hidži powjescz wo kſchizowanym. Schtož chze ſam ſe ſwojej prawdoſcžu hordy do njebjeſ ſanicž, ſo ſymny wot prawdoſcže ſ hnady wotwobroči. Schtož ma ſo ſam ſa mudreho, pschesczeha mudroſcž ſ wýžkoſeſe, psched ſotrejž je tola wschitka cžlowiſka mudroſcž ſama hlupoſcž. Schtož psched tym dnjom tſchepoze, na kótrymž Bóh wschitko potajne na ſwětlo pschinjeſe, zylu powjescz wo ſwětnym ſudženju hidži. To je ta najhlubſha pschicžina, ſo je zýrkej Boža na ſemi pschesczehana. Teho dla ſo helle možy k jeje ſanicženju ſjednocža. W towarzſtwje ſ Boha ſaprěwazej wědomnoſcžu a ſurowym a hjesbóžnym waschnjom chzedža kſchesczijanstwo ſanicžicž. Woni rječaſy a jaſtwo na ſtadleschko wěrjazych kſchesczijanow mjetaja. Nuſa zýrkwiſe je wulká a woni hžo ſawyſkaja. Alle njeſadwěluj? Nawuk ſ wumozjenja Pětroweſho, ſo, hžez je nuſa najwýſchſha, je Boža pomož najblížſha.

Schto cžinjeſche Pětr w tamnej cžemnej nozy, jaſo běſche hodžina jeho wotprawjenja hžo poſtajena? Wón ſpasche. Hlaj, to běſche ſpanje džescža Božeho, měr praweho. Wón praji: Ja ležu a ſpju zýle ſ měrom, pschetož ty, knježe, pomhasch mi, ſo ja bjes staroſcze bydlu. — Budž tež ty ſměrom, ty zýrkej teho knjesa, w wichorach tuteho čaſka. Pschetož kaž Pětr, ma zýrkej nasheho čaſha wýſche ſo Boha, kž je njebjeſa ſtvoril. Tón w njebjeſach

Směje šo šwojim njeſcheczelam. Žemu je lohko, kaž něhdý na Sodom a Gomorrha wohení s njebjieß padnycz dacz a šwojich njeſcheczelow ſanicicz. Žemu je tež lohka wěz njebjießa roſtorhnycz a dele pſchińcz, ſo by tým šwojim pomhal. Tón ſenje ſobradž nam w týmle čaſu nuſy něchtó wot teje ryceřeſkeje wěry a měra Pětroweho. Potom ſo tež k nam kaž k njemu w prawym čaſu wumozay jandzel pſchiblizuje.

Pětr ſpasche. Schto pač cžinjeſche w tamnej noz̄y gmejna, woſada? „Wona modlesche ſo bjeſ pſchecſtačza ſa njeho k Bohu.“ To ſu prawe brónje zyrkwe, jich modlitwy. Pſchecžiwo murjam jaſtwa, pſchecžiwo lebijam wojaſow, pſchecžiwo možy Herodaschowej woni niczo nimaja, kiba ſtwoje modlitwy. Ale to ſu prawe brónje zyrkwe w nuſy. Modlitwa móže wumoz se wſchelakeje nuſy a ſe ſhmjerče ſameje. Jeſu, pomhaj modlicz. — Pohladaj na pomož a wumozjenje tam w jaſtwje. Jandzel Boži do cžémneho jaſtwa jaſtupi. Njebjieſka jaſnoſcz cžémne murje poſločjuje. Wojaſow ſ hľubokim ſpanjom jandzel ſbi a jaſpoſchtoła wubudži. Potom jeho ſa ruku waſa a jeho kaž wo ſhne cžiſche a ſ měrom ſ durjemi won wjedžesche pſches cžémne kħody jaſtwa nimo ſtražow na haſtu won. Nětko, hdyž nózny powětr jeho wobduwasche, běſche won ſwobodny, zyle ſwobodny.

Tak je tón ſenje ſtwojeho ſlužomnička wumohl. Schto pač bu ſ Herodaschom? Won mějeſche žaloſny kónz. Boži jandzel jeho w tým woſomiknjenju ſbi, jako ſo lud k njemu jako k ſwojemu Bohu modlesche. Wot cžerwowych ſejranych won ſtwojeho ducha horje da.

Bjeſbóžny je kaž njewjedro, kotrež pſchecžehnje a wjazy njeje; tón prawy pač pſchego wobſteji. Tak je kħežor Nero pſchecžahnyk kaž njewjedro. Ale ruka teho ſenjeſa je tyrana dožahnyla, won wjazy njebeſche. Boža zyrkej pač kħežesche, kaž ſahroda. Tak je tón ſenje pſchego cžinił. W prawym čaſu won ſtwojej zyrkwi jandzela k wumozjenju pózla. Tak je něhdý ſwoj lud pſched Pharaonem wukhował a je ſo jím mróčzelowy a wohenjowy ſtolp w puſčinje ſežinił. Tak je něhdý Gibeona a jeho ſtadleskō wukhował, ſo njeliczene wójsko Midianitow ſbichu. Tak je něhdý Davida ſ njeſchecželskeho pſchecžehanja Sauloweho wumohl. Tak je profetu Eliaſa wobarnował, ſo pſhibojska kralowa Isobel jemu niczo ſchłodzecz njemózefche. Tak je Daniela ſ lawoweje janym, tých tſjoch mužow ſ wohenja wumohl. Tónle Boh, kotrež je ſtajnje ſtwoju zyrkej wobarnował, je naſch Boh. Won naſch Boh wostanie. Derje nam, hdyž móžem w iwerje ſpěvacz:

Jed'n twjerdy hród je naſch Boh ſam,
Brón dobra, kylna ſkała.

Won ſe wſchej' nuſy pomha nam,
Kiz je naſ ſapſchijaſa,
Sly ſtary njeſcheczel
By naſ rad pózrjecz kħył
A ma doſez ležnoſcze,
Tu pſches njoh' nichto njeje.

Hamjeń..

Puczowarszy towarzchojo.

(Skónčenje.)

Khwilk poſdžiſho dondžé korežmařka ſe ſtwojim džeſezom na ruzy, ſo by ſtwojemu mužej praſila, ſo by jenož bryčku ſapſchahnyk, ſo teſjegi trjeba njeje, doſek ſobaj ſenjeſaj hromadze poſjedžetaj.

Wona hlađaſche hroſnje, wužmorka ſo wotſje a wutře ſebi wózzy ſe ſchórzuchom.

„Schto je, ſo tač hroſnje hlađaſch, žona?“ woprascha ſo muž.

„Schto to tebje ſtara?“ wotmolwi raſnje, wózzy ſebi ſ nowa wutřewſchi.

„Te tebje nechtó ſramil?“

„Ach, ty — hdyž je tón pódla? Schto dyrbjal inje w jeho pſchitomnoſci ſramicz?“

„Alle dha tola rēč!“

„Nó haj, tón knjeſ, tón mloðy, je zyle hinaſhi.“

„Kak tač? Won je, kaž ſo to ſluſcha — dobry, ſprawny člowiek.“

„Haj, požluchaj jenož, won ſebi pjenjeſy pola druhego požcz; praſi, ja Schęzepa, ſo dyrbai jemu pomhač.“

„Tajtele tola!“

„Pjenjeſ je pola inje mało“, džesche, „ſledma dožahaju k puežowanju; tola hdyž ſym dojel, hdyž eħzu, dha wam je jažo wročzu.“ Dužy po puežu eħze woni jemu, temu druhemu, ſa to měch a wačok njeſcz, eħze w bryčzy pſchenozowacz, ſo by wſchu nadobu paſł, a eħze ſo ja knjeſa ſtaracz. Sswój čaſnik je jemu ſa to pſchewostajil.

„A tón tamny?“

„Tón praſi, ſo eħze pjenjeſy dacz, hdyž wotjedžetaj.“

Bóřy po tým ſtupiſhtaj puczowarzej na próh, najprjedy Nikita Sſawicz, kotrež ſo wobhlađuiwje na wſchě ſtronu roſhlađowaſche, ſa nim pſchinidže Owinow ſ wježelym mjeswocžom, pſchekupzowy wačok je ſtrowej ruku nježo. Džen ſchadžesche rjenje, mloðe ranje ſhměwaſche ſo, a dwór, kotrež běſche ſo puczowarjomaj w noz̄y tač ſrudny ſeſdal, njebeſche hroſny, hacž runje běſche na dworje wſchó maſane a njeporjadne.

„Hdyž je twój mordar dufche?“ praſheſche ſo Nikita Sſawicz hoſpoſu, „ſawolaj jeho ſem! Albo ně, wotežatki, daj ty jemu tele pječdžeſacz rublow — praſi, ſo ſu wot tehole ſenjeſa. Al praſi jemu tež, temu rubježniſkej, ſo inje wjazy na telej dróſy njewohlada; pojedu radſcho tsi ſta mil wokoło a tam ſ poſtom.“

„Měježe džak, měježe džak“, džesche korežmařka, ſo hľuboko poſkonjejo.

„Jenož tamnemu ſenjeſy macže ſo džakowacz — ja bých zylk podawk pſched ſud pſchinieſl.“

Wonaj ſaljeſeſhtaj do woſa. Owinow ſtoreži pſchi tým ſa wačokom do woſa, doſek ſebi ſ tamnej ruku pomhač ſimemózefche. Nikitej Sſawiczej ſo to mało ſpodobaſche.

„Požluchajeſe“, džesche ſ poročowazym ſyntom, „hdyž je ſo wam nechtó poručilo, dha dyrbicze to tež ſwěrnje dokonjeſz. Čežo dla ſkónujeſe mi mój wačok? Tón njeje tuni, plaeži inje ſchwarmy pjenjeſ, jara ſchwarmy pjenjeſ . . .“ Požledniuje ſlawa břežesche bôle ſam ſa ſo, pſchetož Owinow běſche je ſazpiwanjom na njeho pohlađal, a dobeža hiſchę ſhětſje prječ, ſo by Schęzepanej Božemje praſil. Tón padže jemu k nohomaj; Owinow ſo dołho ſ nim njerovčežowaſche, ſo njeby Opjentowa njeſezepliweho ſežinił. Won wokoscha jeho ſe ſprawnej wježelej wutrobu a dondžé potom k woſej. Hdyž běſche ſo ſyňl, ſtejeſche korežmařka ſe ſtwojim džeſezom pódla njeho.

„Wotčatki jenož woſomik!“ džesche k ſtwojemu mužej, kotrež na woſu ſežesche a eħyjſche runje wotječ. Potom wobroeži ſo k Owinowej: „Ty, mój hoſbiko, moja duſcha. Požohnuj mojeho Mituſhku! Twoja ſprawna ruka pſchinieſe jemu wěſeſe ſtrowojeſz a ſbože, Bože ſohnowanje a wſchitke pſchibywane. Požohnuj jeho.“

Owinow dopjeli jeje prýſtu, a potom jědžesche wós ſ dwora.

„Haj wſchaf, haj“, džesche po dleſchim čaſu Nikita Sſawicz, „dobry ſtutk wſchaf je — ale ludzi na to ſwuczieſ, woſebje hdyž dyrbischi ſebi pjenjeſy k temu požeſieſ — to ſo njebluſcha — pſchetož rubježniſy ſu woni tola wſchitzj.“

Won klapa.

„Džedo, wj hubjenje pola naſh trjehicze!“ mloða žona ſawola. Kónz je ſe wſchej wježeloſežu. Tak njebožowna ſo hiſchę ſe ženje w ſtwojim živjenju ežula njejkym. Wſchitko dyrbju parowacž teho džeſeza dla. Pſchi ſamym ja podležu; pſchetož to njeje wutracz. Ja njezměm ſo wot jeho ſoža hibnycz. Won nikoho pſchi ſebi nječeřpi hacž nana a mje. Al tak dže to wodnjo a w noz̄y. To je žaloſnje ežežko; won wola, hdyž ſo jeho

dótknijes. A temu lekar praji, so móže to hýcheze dołho tracé. Ach, džedo, pola naš wschitko tak rjenje džesche, Žank tak derje na czele a na dušchi pschibywaſche, s nim derje w schuli do pređka džesche, a nětka tu leži a žaloſezi. To je hórje hacé w jaſtwje živý byež dyrbjecz."

"Ty jeno prawje widzečz njemóžes, moja džowka", wotmolwi schédžiwz. "Jaſtwo waſcha khorostwa njeje, ale žwojatočny rum. Daj mi to tebi wupowjedacé a fedžbuſ ſměrom! Něchtó wulžy doſtojny je tudy jaſtupil a chze tu jaſtwu rum ſezinicz, w kotrež móže ſ tobu wo jara wažnych wězach rēčečz. Hdyž pak ty tak wotſje morkotaſch, wón k rēčeñju pſchiničz njemóže; ty nje wopomniſch, ſchtó twojemu džesču tak žaloſežicž dawa. Twoje džecžo je tebi twoje najlubſche; ale tón, kotrež dyrbjal tebi hýcheze lubſchi byež, jo nětka w žwojimaj rukomaj džerži a ſo tebje praſcha: dyrbju jo tebi wſacé? Ja to móžu.

Ty prajich, luba džowka, so je pola waž tak rjenje ſchlo. Haj, ale do Božeho doma wý njeſeče, ſchtó je mi wědomne, žeňje ſchli, wjele mjenje k Božemu blidu. Moje napominanje ničo pomhało njeje. Ty ſamo junfróčz praji: džed ſemſchi a k ſpowjedži khotži a my džemy do džiwađla. Nětka waž druhi napomina. Ty ſebi myſliſch, so je Žank derje po czele a po dušchi tył; ale to drje waſche džecžo hýcheze wohlađalo njeje, so ſeže hromadže domach nutrije ſpěwali. Skoržila ſy tý, luba ſilža, pſchi Žankowym ložu hižo doječz; ale prožyla najſterje jara mało abo ſ zyla niz.

Tón ſenjes pola tebje ſlapa, luba džowka. Wěſch tý, ſchtó wón tebi praji? Ša krótki abo dležſchi čaſh dyrbjich wſchitko wopuſhečicž, na cžimž maſch žwoje wježele. Ša krótki abo dležſchi čaſh wſchitko hromadže padnje, na cžož žwoje ſbože twariſch. Šchtó tý potom ſmějich, hdyž tý žaneho wumoznika njeſmějich? Njemyſl ſebi, so budže to wſcho jene, abo ſo to bjes ſadwelowanja nim pońdže, hdyž člowjek w wunrjecžu žaneho pomožnika nima, ktrehož móže ſo džeržecz! Wopomí to, moje džecžo! Ty ſe žwojim Žankom ſama wo jaſtwje njeſzhy; tón ſenjes je pódla! Poſhil ſo pſched nim a poſnaj, ſchtó wón chze!"

Wocžehnjenje naſich mlodých k ſchecžijanskej žwobodnoſeži.

(Po ſ.)

VI. Šakajacž a pſchikajacž.

Džiwna wěž je, ſo wjele pobožnych ludži, koſiž maja mlodých wocžahnycz, w ſakonískim ſmyſlenju teža. Woni ſebi, kaž ſo ſda, myſla, ſo cžim wjazy ſo pſchikaje, cžim wjazy ſo džerži a cžim wjazy ſo ſakaže cžim mjenje ſteho ſo cžini. Šchtóž člowjekow ſnaje pak wé, ſo wjele ſakajow k ſamemu pſchecupjenju wjedža. S rjanymi pſlowami je to japoſchtoł wuprajil: "Šakón jeno hněw načzini." Nječo tak wutrobu njeſtwjerđi, kaž wěčne pſchikafanje a ſakaſanje.

Amerikanského hóležka ſ mjenom John ſo njeſnaty ſenjes ſa mjenom pſchecžiſche. Mały holz wotmolwi: "Mój nan mi John rěta, moja macz pał mi ſ wjetſha praji Johno, nječzin to!" — Mačz běſche tak hústo "Johno, nječzin!" prajiła, ſo tón mały ſebi myſlesche, ſo wona jemu tak rěta; ſo je to "nječzin to!" ſamý pſchicwisk k jeho mjenu. Wěſo běſche tole ſwucžene ſakaſanje napſchecžiſne teho, ſchtóž dyrbjefche ſkutkowacž, wuſkutkowało.

Ja to powjedał njebych, hdyž njeby macz tehole Johna dla po wſchech naſich hafzach běhalá?

Cžitarjo mi wěječe wopak njeſroſymja, kaž ſo bých wo pſchikafanju a ſakaſanju ſ zyla ničo wjedžecž njechal. To by mi rjana wěž byla! Wſchako je Bóh tón ſenjes wocžehnjenje přenjeju člowjekow ſ tym ſapocžal, ſo jim něſhto ſakaja; pſchi tym hýdom naſpomnu, ſo běſche to ſame jeniečke. A ja ſebi ſ doboru myſlu, ſo je to po Božej mudroſeži, hdyž ſo pſchikafanje a ſakaſanje na najnujiſch wobmijesuje, ſo pak ſo potom na tejle měrje kruſče wobſteji a ſo člowjek tež ſlabý byež njeſzmě, hdyž je muſne, ſ kruhym khostanjom ſebi wunuſowacž.

Wěſo dyrbji ſo kóžda ſza, kóžda njepoſkutchnoſež, kóžda njeſuboſežiſnež, ſudženje druhich, kaž tež wſcho kleskanje jako nječlowiſke ſkaſenje ſažudžicž.

Alle te pſchikafanja a ſakaſanja, kotrež ſu na prawym měrje, dyrbja ſo do žwětla bójſkeho khotženja ſtajicž. Džesču dyrbji ſo roſjažnicž, ſo wſchitko wot teho wotwiſuje, kaž wone k Bohu ſteji

a ſo wone tole towarſtvo, kotrež je žórló čaſhneho a wěčneho ſboža, kaž žwoje ſnutſkowne žiwenje ſanicžuje. Teho dla je Luther w žwojim hlybokim ſacžuwanju wukladowanje kóždeje kaſnje ſ tými pſlowami ſapocžal: „My ſo dyrbimy Boha boječ a jeho lubowacž.“ Prjedy hacé wón na nadróbne pſchindže, wón člowjek pſched Bože woblicžo ſtají.

To pak by cžiſče wopak bylo, hdy býchmy někajke trýſki a žorth, kotrež hústo ſ wježeleje radoſežiweje žiweje wutroby wukhadžeja abo hdy býchmy wſchelake pſchinarodžene njeſchiknoſež abo pſchecupjenja wobkhodneho waſchuija, kotrež tola hústo doječz ſprawne njeje, — hdy býchmu ſo někajke ſmyſlenja pſchecžiſno ſwětnej mudroſeži, ſdwórlivoſeži a pocžeſzowanju wýſkofich wobzobow — hdy by ſo to ſa to ſame mělo, kaž by ſo člowjek pſchecžiſno Božej woli ſadžeržał.

Powſchitkownje wſchak ſu wſchitzu cžitarjo w tym ſo minu pſches jene. Alle w žiwenju ſo tola na tajke pódlaſte wěžki a ſmyſlenja wulka wažnoſež kladže.

S krótki mam ja tón nahlad, ſo matej ſo pſchikafanje a ſakaſanje pſchi prawym ſchecžijanskim wocžehnjenju na najmijenſchu měru wobmijesowacž. Ja pak dale du, ſo praju, ſo dyrbji to po nečim cžiſče pſchecſtacž.

(Pofražowanje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Porjedženki ſa poſledne cžiſlo:

W 1. wotdžele na 6. rynčku ma ſo město „wſchelakich“ „wſchelakim“ cžitacž.

W 2. wotdžele 5. rynčku dyrbji město „Götzinska“ „Göttingſka“ rěkačz.

W 4. wotdžele je ſo poſlednjej ſadže pſches to, ſo je ſo město „pſchepoſnali“, kaž dyrbjefche rěkačz, „pſchipoſnali“ ſtajilo, cžiſče napſchecžiſne ſroſymjenje dało. Poſlednja ſada dyrbji rěkačz: My ſo bojimy, ſo čaſh dońdže, hdyž ſo teho ſaja, ſo ſu pſchi wſchelakich pódlaſtich wobmyſlenjach wulku wažnoſež wěžy pſchepoſnali, kaž nětka hižo hložy ſ njevěrjažeho lehwa ſjewja, ſo ſo nad žwojim dobyžom ſwježeluja.

W 6. wotdžele w 3. rynčku ma ſo „koloniju“ cžitacž.

* * *

Sańdženu njeđelu wotmě ſo w Draždžanach ſerbſki konzert, kotrež ſo najfražniſho poradži, ſo běchu wſchitzy poſlucharjo bjes wuwſacža wulzy jara ſpokojeni. Schkoda, ſo běſche mało poſlucharjow. Měh býchmy ſarejadowarjam, dirigentej, ſpěwarjam a ſpěwarfam, koſiž žaneje próžy lutowali njeſzu a ſu wſchitko najrjeňſho wuwjedli, ſ zylej wutrobu pſcheli, ſo by ſala hacé do poſledněho města napjeljenja byla. Nasche wutrobu ſadanje je, ſo by ſo konzert wopjetował — a potom ſo tež wěſeže wſchitke njeđostatki, kotrež ſu ſobu małowopřtanje konzerta ſawinowale, wotſtronja a wuwjedžerjo konzerta maja wýſke ſažluženeje kwalby tež tu radoſež, pſched mnogimi poſlucharjemi ſpěvacž.

Wuſtajenža w Draždžanach je kóždy džen ſohacže woſytana a woſebje naſcha ſerbſta wjež a ſerbſki muſej njeđeleno pſchipoſnacže namaka. Duž njekomdž ſo žadyn luby ſſerb, kotrež někaſ mōže, do ſerbſkeje wjeſki w Draždžanach doječz.

Na ſupje Kreta, hdyž běſche ſo ſběžk pſchecžiſno Turkam ſběhnył, je ſažo měrnijſho, dokelž ſu ſo Kretifskim wſchelake žadanja dopjeliſile.

W Egiptowſkej ſažo kholera pſchibjera. Wot oſtobra ſańdženeho ſeta je tam 9856 khorých bylo, wot kotrež je 8069 ſemrjelo.

Zeho macz.

W malej jaſtwicžy leži proſta a cžicha na lehwe ſtara žona; wona je wudychala. Hlyboka cžiſchina je w domje, starý muž ſ ložu morweje pſchijſtupi a ſylhy jemu ſ wocžow kapaja. Cžiſche wón praji: "Wona běſche mi ſwěrva mandželska a je ſo ſwěru pržowala. Wona běſche wſcha wuſtala!"

Tele ſlowa běchu tež wutrobu druhjeje ſ nowej ſylnuoſcju napjelniwe, plakajo ſo džowka pódla loža poſlakny a ſdychowaſche: "Wona je ſa naž wſchitkach dželała! Ja bých jej wjazy k pomožy

bycz dyrbjała; tak sczepliwa bęsche wona, stajnie hotowa pomhaczą a dobra pszechizwo swojim dżeczom!"

W najczemniškim kuciku jstwy daloko wot tych druhich szedzesche młody człowiek. Jego wobliczo siewi, so mējesche lóhke smyžlene živjenje sadu żo — nan a żotra żo wo njego njestarataj, lubożż f njemu je wotemreła, pschetoż jeho lóhko smyžlene živjenje bęsche jeho czim zużego scziniło.

Nętka bęsche żamutki f tej njeboczicżek; czi druzh bęchū se jstwy wustupili. Pomału żo wón f żożu bliżesche a na kolena padże. Sswoju głowu f żwérnej wutrobje tloczescze, pschi fotrejż bęsche jako dżeczo husto leżał. Prěni kręc ża dolhi czaż jemu żylszy do wożow stupachu. „Maczi”, wón sczepataše, „ty ży pszechizwo mi pschezo dobra była, wschitzy kamjenje na minje mjetaju, ale ty — ty mje lubowaſche.“ (Jan. 8, 1—12).

A wón ruzy maczerje tloczescze, jej koſchesche a f wéstym głozom praji: „Ty ży mje wumohla, maczi, do twojeje symneje ruki ja żlubju, so dyrbí hinał so minu bycz!“ Szlonczne pruhi żo f woknom nits dobywachu a żo na blédym wobliczu morweje wobrasowachu. Wona wjazy lubożżive głowa mandżelskeho a dżowki, ani żlubjenje żubjeneho a wumozeneho syna nježlyscze. Tak by ju woboje weżera hiſceje wobsbožilo!

Najczemniški hręch.

Młodzeńc we wulkej frudobje f żwojemu duchownemu pschiūdże, hdźż bęsche wulki rynek żwojich hręchow, fotreż jemu na żweddymny leżachu a jeho do njemera stajichu, żwojemu duchowu pastyrzej siewi, tón praji: „Alle wy mi hiſceje jedyn hręch mjenował njeſſeje, kiż je czorniški hacż wschtite druhe.“

„A na kajki hręch żebi wy myžlież?“ Wón żo połny sadwelowanja praschesche.

Duchowny praji: „Tón hręch, na kotryż żebi myžli, je tón so scze żo hacż do dżenžniſcheho dnia pszechizwil, pszechelniwe pscheproschenje Žesom Chrysta pschiwacż. Wón was woła: „Pój!“

Tola jednore głowo młodzeńca f temu dowiedże, so wón Žesom Chrysta ja żwojego sbóžnika pschiwia.

Kapki f njebjeſ.

Mała holežka wopominaſche, tak mohla tež neschto ja mižionſtwo cziniež. Tejna macz bęsche plofaza żona w Londonie a dokelż f drugimi żonami w tym żamym dworze dżelacze, to dżeczo na tu myžl pschiūdże, deschekowu wodu hromadzicż a ju potom tym żonam pschedawacż. Rad wone tež tej holežzy ja kóždu khanu pennu (10 np.) saplačichu. — Jedyn wjecżor wona duchownemu 7 schillingow a 6 pence (8 hr.) ja mižionſtwo pschinjeſe a jako chzysche żo wón džiwejo nad bohatym darom ja jeje mjenom woprasciez, wona je prajiež njechaſche.

„Alle“, praji wón, „ja dyrbju tola f kóždemu darej, kotreż żo mi dowéri, mjenio abo f najmjeńsha prěnjej pižmikaj mjena dariczelki pschiwacż.“

„Nó dha“, wona wotmolwi, „hdźż żo hinał njeħodži, na pižajče w Božim mjenje f mojemu małemu darej: „Kapki f njebjeſ“, Bóh dżę je dariczel a hdźż wón njebi żwojim deschekowym kapkam f njebjeſ padacż dał, ja wam żenie njevhich tónle pschiniosch f pschinjeſc mohla!“ — Tich najmjenje, kotsiż žu poždiſiſho w jendželisckim mižionskim nowinach tón dar f tymi żlowami „kapki f njebjeſ“ naſpomijeny widżeli, je na tu myžl pschiūdż, sczto ma to rękaż. — Tak lubożż a dżak f Bohu w człowiekui dobre myžle wubudżitej. Czim wjazy my dawamy, czim dale żo nam wutroba wotewri a czim radoſežiwiſchi my bywamy. To je stara wérnoſež, a scztóž to wéri a po tym czim, tón to naſhoni.

Wón njechaſche.

Fabriſki dżelaczeſet sczta na żwojim dompużu schedžiwza, kotreż czežke bremjo na kribjecze njeſſeſche. To bęsche jemu żel a wón f staremu džesche a jemu praji: „Luby starý nano, wasche brémjo je wam, kaž żo ſda, jara czežke, so jo ſledy njeſſeſe, nježmēm wam ja kruch putča njeſſe?“ Njeđowěrlivý tón starý na njego poſlada a wotmolwi: „Né, né, ja to žam nježu, ja f žyla

wjazy daloko nimam, duž wascheje pomožy njeſtrjebam. Ta fo džakuju?“

„Nó, ja chzu wam mały kruch hacż domoj njeſſe; pschetoż ja w Vanegach bydlu — a mi je lohko, taſke neschto czežke njeſſe.“

Tón starý paſt njechaſche, bu żněwnej a czinjeſche, kaž by f tym młodym ničo wjazy cžinicž njemel. Najſkerje żebi myžlesche, so jemu na teſle wopuſteczenej droſy f tym brémjenjom czeſkne.

Nječzinja człowiekijo je żwojim brémjenjom hręcha tež tak? Czežko dyrbja nožycż; hdźż paſt Žesuž pschiūdże, so by czežkotu wot nich wſał, jeho wotpoſaſaja, pschetoż jich hręchi žu jim lubſche a wutrobje spodobniſche, hacż towarzſtwu i Bohom. Woni żo wobrocziež njechadža; cžim starſhi žu w żwojich hręchach, cžim twjerdſha je jich wutroba. — Luby cžitarjo, tak f tobu ſteji? Hdźż ty Žesužej żwoj wutrobu hiſceje podał njeſſy, daj jemu ju dženža je wſcej hręchnej wobcežnoſežu, so by węčnje žwobodny był, so njebi w węčnoſci wo tebi żo prajilo: „Wón njechaſche.“

Bože wobarnowanje.

Ssmilny a hnadny je tón Ženjes, sczepliwy a wot wulkeje dobroty, jeho hnada je nade wſchitkimi, kotsiż żo f njemu wołaju, a kaž żo nan žmili nad džeczimi, tak žmili żo tón Ženjes nad tymi, kotsiż żo jeho woja. Teho dla, o kſheszijano, wołaj żo f njemu w czažu teje niſy a wón budże tebie wumobz.

Nahladowar želeſniży pscheladowaſche junfrócz horný twar teho jemu podstajeneho krucha, a so by psches njón pschejel, draiſinu ſkaſa. Wón bęsche pobožny muž, a jako bęsche żo na draiſinu žymył, wón dželaczerjam, kotsiż mějachu ju wjescz, f tymi żlowami wotjecż pschikasa: „Nó, nětka f Bohom!“ Taſko bęchū něhdże dwě hodžinje jeli, żo na dobo dohlaſachu, so sadu nich se wſchem kchwatkom wurjadny cžah pschiūdż, wo kotrejż bęchū ſabyli nahladowarzej powjescz dacż. Draiſinu na boſ ſežiniež, bęsche njemóžna węz, dželaczerjo ſkočichu kħetſje f boſa dele a żo wutkowachu, nahladowar paſt. dokelż bęsche czežki kožuch wobležený, paſt njemóžſche tak kħetſje czeſknež, cžah draiſinu popadże a ju hnydom roſbi. Cžah jaſta a woni pytachu wboheho nahladowarja, kotrehož mějachu ja morweho. Alle hlaſ! Taſko bęsche nahladowar dele padnył, bęsche na ſbože po dołhoſeži wožrjedž koliſow padnył, cžah bęsche psches njeho pschejel a cžileho a ſtroweho jeho ſpodi jeneho woſa wuczežechu. Ssylny Bóh, f kotrejuž bęsche żo wołal, jako wotjedże, bęsche jeho wobarnowaſ, jako niſa a ſtrach na njeho pschiūdžeschtej.

Pschi wulki želeſniſkim njeſbožu w Schpaniſſej, kotrež jara wjèle człowiekow mori, żo sczehowaze poda, kaž nowiny powjedachu. W czažu bęsche żona f džeczom, kotrež jako njeſbože pschiniež wiđeſſe, żwoje džeczo twjerdże do rukow wsa a potom f nim ſawolajo: „Bóh ſwarnuj naſu!“ f woſa ſkoči. Macz a džeczo żo wutkowaschtej, bjes teho, so by żo jimaj najmjeńſha ſchfoda pschi delefcočenju ſtała.

Prožyč pomha w niſy a Boža ſmilnoſež kónza nima.

Neschto f roſpominnaſu.

Bjesbóžni człowiekijo žu taſk njeſczepliwi, so njechadža na trajaze a węčne wjeſzela cžakacż, ale woni ſu ja wjeſzlemi hręchow, kotrež žu jenož na kħwilu. Woni żo džeczom runaja, kotrež doczakacż njemóža, hacż žu kiež ſraſe a je teho dla ſižale a ſelene ſjedža.

* * *

Budż ſiwi! — Bywaj pschezo ſiwiſchi, duchowniſchi, wote wſcheho jenož ſwonkownieho a pschipadneho njeſtrjeważ, žam w żebi węſežiſchi, pschezo bóle žam żwoj Ženjes, — wjeſzel żo pschezo bóle twojeje wérny, twojeje nadžije, twojeje lubožże, budż pschezo węſežiſchi twojeje Boha a twojeje njeſmijertnoſež w cžichim poniznym hlaſanju na njeho, kotrež bęsche a je a budże pschezo žam żebi runy. — Hlaſaj żo prósdomych njeſužitnych ręczow. Człowiek woſko do nich pschiūdż. Sczto to do njeſužitnego wužiwanja duchownych možow! Prósdomne ręcz, tak bliſke žu wone ſzym pschiſłodžazym ręczam!